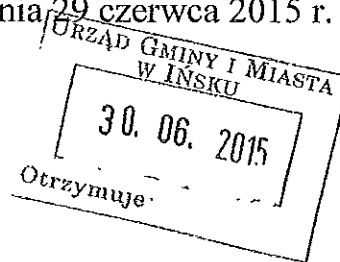

**PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W SZCZECINIE**

WK.0913.1220.10.K.2015

Szczecin, dnia 29 czerwca 2015 r.

~~Pan
Jacek Liwak
Burmistrz Ińska~~

Informuję, że działając na podstawie art. 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.), w okresie od 2 marca do 30 kwietnia 2015 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie przeprowadziła kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Ińsko za lata 2011-2014 oraz wybranych zagadnień za okres sprzed 2011 r. i występujących w roku 2015.

Protokół kontroli został podpisany i pozostawiony w jednostce w dniu 30 kwietnia 2015 r.

W toku przeprowadzonych czynności ustalono, że kontrolowana jednostka nie wyeliminowała części spośród nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Gminy, przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Szczecinie. Wyniki kontroli przedstawione zostały w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 2 marca 2011 r. (RIO-WK-0913-1049/56/K/2011), a pismem z dnia 4 kwietnia 2012 r. (ZB.PL.1710.1.2012) Burmistrz zapewnił o podjęciu działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości. Ponownie jednak stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia polegające na:

- finansowaniu działalności kulturalnej prowadzonej przez Bibliotekę Szkolno-Publiczną oraz Ośrodek Kultury wraz z Centrum Rozwoju Kultury i Informacji Turystycznej w Ińsku – Kino Morena na zasadach przewidzianych dla jednostek budżetowych,
- stosowaniu nieprawidłowej klasyfikacji budżetowej,

- nieterminowym przekazywaniu składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz Fundusz Pracy,
- nieprawidłowym ustalaniu wysokości dodatków mieszkaniowych.

W przypadku powtórzenia się wskazanych nieprawidłowości będę zmuszony wdrożyć postępowanie, o którym jest mowa w art. 27 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych.

W trakcie kontroli stwierdzono, że Burmistrz powierzył Skarbnikowi, za jego zgodą wyrażoną w dniu 1 lipca 2011 r., obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości.

Z ustaleń zawartych w protokole wynika, że w okresie objętym kontrolą wystąpiły następujące nieprawidłowości:

I. W zakresie spraw organizacyjnych

1. Uchwałą Nr VIII/62/2007 z dnia 23 maja 2007 r. – z dniem 1 września 2007 r. – Rada Miejska utworzyła Zespół Szkół w Ińsku, działający pod nazwą Centrum Oświatowo-Kulturalne w Ińsku, w skład którego weszły: Szkoła Podstawowa i Gimnazjum Publiczne, Biblioteka Szkolno-Publiczna oraz Ośrodek Kultury wraz z Centrum Rozwoju Kultury i Informacji Turystycznej w Ińsku – Kino Morena. Statutem Zespołu Szkół w Ińsku, zatwierdzonym uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 10 września 2009 r. (§ 19) określono, że podstawą działalności Biblioteki Szkolno-Publicznej, z której mogą korzystać uczniowie, nauczyciele, pracownicy szkoły oraz mieszkańcy Gminy Ińsko są przepisy ustaw m.in.: z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. Nr 85, poz. 539 z późn. zm.) oraz z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123 z późn. zm.). Ww. Statutem (§ 22) wskazano również, że Ośrodek Kultury w Ińsku działa w szczególności na podstawie m.in. przepisów ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, a jego celem jest w szczególności prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne mieszkańców Gminy Ińsko oraz upowszechnianie i promocja kultury lokalnej w kraju i za granicą.

W badanym okresie działalność prowadzona przez Bibliotekę Szkolno-Publiczną oraz Ośrodek Kultury wchodzące w skład Zespołu Szkół w Ińsku pod nazwą Centrum Oświatowo-Kulturalne w Ińsku finansowana by-

ła z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych dla jednostek budżetowych.

Zaniechanie zorganizowania działalności samorządowej biblioteki publicznej oraz Ośrodka Kultury w formie przysługującej osobie posiadającej osobowość prawną, wpisanej do prowadzonego przez organizatora rejestru instytucji kultury, albo jednostki wchodzącej w skład innej instytucji kultury oraz finansowania ich działalności na zasadach określonych dla jednostek budżetowych, zamiast za pomocą dotacji pochodzącej z budżetu Gminy pozbawiło ww. podmioty możliwości prowadzenia samodzielnej gospodarki finansowej i stanowiło naruszenie art. 9 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, w odniesieniu do biblioteki – w zw. z art. 2, art. 10 i art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Burmistrz – str. 20 i 21 protokołu kontroli.

2. Z powodu niedopatrzenia od pracowników (16) Urzędu Gminy i Miasta nie wyegzekwowano złożenia na piśmie przyrzeczenia o przestrzeganiu tajemnicy skarbowej, czym naruszono art. 294 § 2 w zw. z § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm., Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.), za co odpowiedzialność ponoszą Inspektorzy Urzędu Gminy i Miasta, odpowiedzialni za prowadzenie spraw kadrowych, a z nadzoru Burmistrz – str. 64 protokołu kontroli.

W trakcie kontroli ww. pracownicy Urzędu złożyli przyrzeczenia o przestrzeganiu tajemnicy skarbowej.

II. W zakresie spraw finansowych oraz podatków i opłat

1. W latach 2012-2013 stwierdzono spowodowane niedopatrzeniem pracowników nieprawidłowości w zakresie ustalania wysokości i wypłaty wynagrodzeń należnych pracownikom Urzędu Gminy i Miasta:
  - a) z tytułu zwiększenia obowiązków służbowych – pismem z dnia 15 kwietnia 2013 r. (RM.2123.6.2013.KI) – Burmistrz przyznał pracownikowi dodatek specjalny w kwocie niższej niż 10% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego (wskaźnik 10% określono w uregulowaniach wewnętrznych przyjętych do stosowania w jednostce jako minimalny);
  - b) pismami z dnia 1 lutego 2012 r. (OA SE.1120/1/2012) oraz 15 kwietnia 2013 r. (RM.2123.2.2013.KI) Burmistrz przyznał pracownikowi dodatek

funkcyjny, pomimo iż przyjęte do stosowania w jednostce uregulowania wewnętrzne nie przewidywały możliwości przyznania dodatku funkcyjnego osobie zatrudnionej na danym stanowisku.

Powyższe było niezgodne odpowiednio z § 5 ust. 3 i § 4 ust. 2 Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Gminy i Miasta Ińsko, wprowadzonego do stosowania zarządzeniem Nr 30/2009 Burmistrza Ińska z dnia 22 czerwca 2009 r. i w 2013 r. spowodowało wypłatę ww. osobom wynagrodzeń w kwotach odpowiednio: niższej o 125,56 zł (w okresie kwiecień-maj) i wyższej o 6 728,53 zł od kwot, które winny być ustalone przy zachowaniu reguł wynikających z obowiązujących w jednostce uregulowań. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą Inspektorzy Urzędu Gminy i Miasta wykonujący obowiązki z zakresu spraw kadrowych, a z nadzoru Burmistrz – str. 107 i 108 protokołu kontroli.

2. Z powodu błędnej interpretacji treści uchwały organu stanowiącego za miesiące: styczeń, kwiecień, lipiec oraz październik 2013 r. sołtysom przyznano, a następnie wypłacono diety w łącznej wysokości 6 632,00 zł, pomimo że we wskazanych miesiącach nie odbyły się sesje Rady Miejskiej lub posiedzenia jej komisji, co było niezgodne z § 1 w zw. z § 3 uchwały Nr XVI/103/2011 Rady Miejskiej w Ińsku z dnia 23 listopada 2011 r. w sprawie: wysokości diet dla przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej – sołtysa, zgodnie z którym ustalenie miesięcznej diety uzależnione zostało od udziału sołtysa w pracach Rady Miejskiej, a jej wypłata od podpisana przez sołtysa listy obecności. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Podinspektor Referatu Finansowego, która sporządziła listy płac, a z nadzoru Skarbnik oraz Burmistrz – str. 135 i 136 protokołu kontroli.
3. Wskutek trudności z zachowaniem płynności finansowej:
  - a) zaciągnięte w latach 2011-2014 zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług w wysokości ogółem 484 926,84 zł uregulowano od 1 do 855 dni po terminach ich zapłaty ustalonych z kontrahentami, czym naruszono zasadę wynikającą z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), zgodnie z którą wydatki publiczne powinny być dokonywane w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. W wyniku powyższego w 2013 r. od nieterminowo uregulowanych zobowiązań zaciągniętych w

latach 2011-2013 z budżetu jednostki samorządu terytorialnego zapłacono odsetki w łącznej kwocie 26 738,53 zł;

b) kwotę stanowiącą 75% planowanego w 2013 r. odpisu na zakładowy fundusz socjalny (18 665,19 zł) przekazano na rachunek bankowy Funduszu w dniu 24 lipca, zamiast do dnia 31 maja 2013 r. Ponadto do dnia zakończenia kontroli na rachunek bankowy Funduszu nie odprowadzono kwoty 820,41 zł, wynikającej ze skorygowania w końcu 2013 r. przeciętnej planowanej liczby zatrudnionych pracowników Urzędu Gminy i Miasta, do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych w Urzędzie. Powyższe było niezgodne odpowiednio z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 592 z późn. zm.) oraz art. 5 ust. 1 ww. ustawy w zw. z § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349);

c) składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz Fundusz Pracy w łącznej kwocie 36 976,26 zł od wynagrodzeń wypłaconych pracownikom Urzędu Gminy i Miasta za grudzień 2014 r. odprowadzono na rachunek bankowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w dniu 7 stycznia, zamiast do 5 stycznia 2015 r., a składki na Fundusz Pracy w kwocie 1 427,88 zł za kwiecień 2014 r. odprowadzono w dniu 6 zamiast 5 maja 2014 r., czym naruszono art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w zw. z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 1442 z późn. zm.).

Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Burmistrz (pkt a i pkt c) oraz Skarbnik, a z nadzoru Burmistrz (pkt b) – str. 143, 144, 154-157 (pkt a), 118 i 119 (pkt b) oraz 43 i 44 (pkt c) protokołu kontroli.

W wyniku ustaleń kontroli w dniu 10 marca 2015 r. na rachunek bankowy ZFŚS przekazano kwotę 820,41 zł tytułem uzupełnienia odpisu należnego w roku 2014.

4. Z powodu braku środków niezbędnych do sfinansowania zadań Gminy w badanym okresie nie przestrzegano zasady finansowania wydatków bieżących jednostki samorządu terytorialnego w styczniu kolejnych lat z części oświatowej subwencji ogólnych, otrzymanych z budżetu państwa w grud-

niu poprzednich lat obrotowych i stanowiących dochody kolejnych lat budżetowych. Środki finansowe z subwencji otrzymanej:

- w dniu 22 grudnia 2011 r. w kwocie 186 441,00 zł na styczeń 2012 r. zostały wykorzystane na pokrycie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego w grudniu 2011 r.,
- w dniu 20 grudnia 2012 r. w kwocie 188 641,00 zł na styczeń 2013 r. zostały wykorzystane na pokrycie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego w grudniu 2012 r.,
- w dniu 20 grudnia 2013 r. w kwocie 188 080,00 zł na styczeń 2014 r. zostały wykorzystane na pokrycie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego w grudniu 2013 r.,
- w dniu 22 grudnia 2014 r. w kwocie 182 308,00 zł na styczeń 2015 r. zostały wykorzystane na pokrycie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego w grudniu 2014 r.,

czym organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego naruszył kompetencje Rady Miejskiej, wynikające z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.), który stanowi, że o przeznaczeniu środków otrzymanej subwencji ogólnej decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego. Ponadto wykorzystanie dochodów roku następnego na wydatki roku bieżącego świadczy o sfinansowaniu deficytu jednostki samorządu terytorialnego ze źródła niewskazanego w art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Burmistrz – str. 55-58 protokołu kontroli.

5. W 2014 r. stwierdzono spowodowane pomyłkami pracownika nieprawidłowości przy ustalaniu wysokości dodatków mieszkaniowych. Spośród 10 decyzji poddanych kontroli:
  - a) w 3 przypadkach do wydatków gospodarstwa domowego poniesionych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego zaliczono kwotę odsetek za zwłokę z tytułu nieterminowego regulowania należności, co spowodowało, iż dodatki mieszkaniowe ustalono i wypłacono za okres 6 miesięcy w wysokości ogółem 3 651,06 zł zamiast w łącznej kwocie 3 614,04 zł (różnica 37,02 zł),
  - b) w 2 przypadkach przy obliczeniu kwoty wydatków poniesionych na zakup energii, stanowiących podstawę obliczenia ryczałtu na zakup opału, równowartość odpowiedniej liczby kilowatogodzin wyliczono przy za-

stosowaniu opłaty za energię elektryczną innej niż wynikająca z rachunku za ostatni okres rozliczeniowy, co spowodowało, że dodatki mieszkaniowe za okres 6 miesięcy ustalono i wypłacono w wysokości ogółem 674,28 zł, zamiast w łącznej kwocie 540,42 zł (różnica 133,86 zł), co było niezgodne odpowiednio z art. 6 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966 z późn. zm.) oraz § 3 ust. 1-3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 156, poz. 1817 z późn. zm.). Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą Pracownik Socjalny Ośrodka Pomocy Społecznej, a z nadzoru Kierownik Ośrodka oraz Burmistrz – str. 150-152 protokołu kontroli.

6. W 2013 r. Burmistrz nie wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty w latach 2014-2021 pożyczki w kwocie 200 000,00 zł, przeznaczonej na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu – zaciągniętej w dniu 24 czerwca 2013 r. – pomimo, że obowiązek uzyskania ww. opinii wynikał z art. 91 ust. 2 w zw. z art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Burmistrz – str. 195 protokołu kontroli.
7. W 2013 r. podatnicy podatku rolnego (2) i od nieruchomości (1) nie wykonali obowiązku złożenia odpowiednio informacji lub deklaracji podatkowej w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego. W wyniku przeoczenia organ podatkowy nie skorzystał z prawa, wynikającego z art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa, żądania od ww. podatników złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji (informacji), określającej wysokość zobowiązania podatkowego lub wezwania do jej złożenia. Organ podatkowy nie wszczął również z urzędu postępowań podatkowych w celu wydania decyzji, określającej w poszczególnych przypadkach wysokość zobowiązań podatkowych, co było niezgodne z art. 165 § 1 w zw. z art. 21 § 3 ww. ustawy. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą Inspektor Referatu Finansowego, a z nadzoru Skarbnik oraz Burmistrz – str. 66 i 67 protokołu kontroli.
8. Z powodu niedopatrzienia w decyzjach (8) zezwalających na zajęcie pasa drogowego, wydanych w 2014 r., termin wniesienia należnej z tego tytułu opłaty za umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury tech-

nicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego wyznaczono na 14 dni od dnia otrzymania decyzji, zamiast od dnia, w którym decyzja ustalająca opłatę stanie się ostateczna, czym naruszono art. 40 ust. 13 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 260 z późn. zm.), za co odpowiedzialność ponosi Podinspektor Urzędu Gminy i Miasta odpowiedzialna za przygotowanie projektów przedmiotowych decyzji, a z nadzoru Burmistrz – str. 94 i 95 protokołu kontroli.

9. Wskutek niewłaściwej interpretacji obowiązujących przepisów w 5 przypadkach na 10 poddanych kontroli błędnie zweryfikowano powierzchnię użytków rolnych określoną przez producentów rolnych w złożonych przez nich w 2013 r. wnioskach o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. W konsekwencji powyższego w decyzjach wydanych przez Burmistrza w dniach 8 i 12 marca 2013 r. niewłaściwie ustalono kwotę rocznego limitu zwrotu podatku akcyzowego przysługującą ww. producentom w 2013 r., zaniżając ją w 3 przypadkach łącznie o 49,27 zł i zawyżając ją w 2 przypadkach łącznie o 471,14 zł. Powodem powyższego było uznanie przez pracownika Urzędu za właściwe pominięcie we wnioskach złożonych przez producentów powierzchni użytków rolnych obejmujących grunty rolne zabudowane (oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków symbolem B-R) lub ujęcie we wnioskach powierzchni gruntów zadrzewionych i zakrzewionych (oznaczonych symbolem Lz-R lub Lz-Ł), co było niezgodne z art. 4 ust 2 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U z 2006 r. Nr 52, poz. 379 z późn. zm.) w zw. z § 68 ust. 1 pkt 5 oraz ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454). Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Inspektor Referatu Finansowego, której na podstawie umowy zlecenia zawartej w dniu 1 lutego 2013 r. powierzono wykonywanie zadań związanych ze zwrotem podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, a z nadzoru Burmistrz – str. 161-165 protokołu kontroli.

III. W zakresie gospodarki mieniem

1. Z powodu braku staranności w wykonywaniu obowiązków służbowych w wykazach nieruchomości przeznaczonych do zbycia w latach 2011 (5), 2012 (3) oraz 2013 (3) nie określono terminów do złożenia wniosków przez osoby, którym przysługiwało pierwszeństwo w ich nabyciu, co było niezgodne z art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Projekty ww. wykazów sporządził Inspektor ds. gospodarki nieruchomościami i gospodarki mieszkaniowej, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Burmistrz – str. 97, 214 protokołu kontroli.
2. Wskutek niezachowania wymaganej staranności w wykonywaniu obowiązków służbowych w latach 2013 – 2014 nie sporządzono i do publicznej wiadomości nie podano wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę (6) na czas oznaczony powyżej 3 miesięcy, czym naruszono art. 35 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1b ustawy z dnia z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. gospodarki nieruchomościami i gospodarki mieszkaniowej, który nie przygotował projektu ww. wykazów, a z nadzoru Burmistrz – str. 101 protokołu kontroli.

IV. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości

1. W badanym okresie księgi rachunkowe prowadzono w Urzędzie Gminy i Miasta przy użyciu komputerów. W dokumentacji opisującej przyjęte przez Gminę zasady (politykę) rachunkowości, wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Nr 22/2008 Burmistrza z dnia 22 czerwca 2008 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w jednostkach organizacyjnych Gminy i obowiązującej w okresie objętym kontrolą nie ustalono:
  - a) zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej,
  - b) wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych (wraz z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych),
 co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), za co odpowiedzialność ponosi

Skarbnik, która nie przygotowała stosownych zmian do ww. zarządzenia, a z nadzoru Burmistrz – str. 29 i 30 protokołu kontroli.

2. Z powodu braku staranności w wykonywaniu obowiązków służbowych w 2013 r. ewidencją księgową środków trwałych nie objęto nieruchomości gruntowej o wartości 50 629,00 zł, nabytej nieodpłatnie na podstawie decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 29 listopada 2013 r., co świadczy o braku rzetelności zapisów w tej ewidencji i było niezgodne z art. 24 ust. 1 w zw. z ust. 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Odpowiedzialność za ww. nieprawidłowość ponosi Skarbnik – str. 203-205 protokołu kontroli.

W wyniku ustaleń kontroli – dnia 8 kwietnia 2015 r. – ww. nieruchomości objęto ewidencją księgową środków trwałych.

3. Stwierdzono przypadki nierzetelnego ujęcia w księgach rachunkowych i udokumentowania operacji gospodarczych:
  - a) w dniu 5 grudnia 2013 r. na podstawie wyciągu bankowego nr 238/2013 w ewidencji księgowej konta 902-1-75022-3030 ujęto wydatki w łącznej kwocie 5 235,75 zł poniesione na wypłaty diet dla radnych, pomimo że w ww. wyciągu wartość przedmiotowych operacji gospodarczych określono łącznie na 4 933,69 zł (różnica w kwocie 302,60 zł stanowiła wydatek gotówkowy poniesiony na podstawie listy wypłat nr 351/2013),
  - b) wydatek w kwocie 168,00 zł poniesiony w dniu 14 października 2013 r. na wypłatę diety dla sołtysa z powodu pomyłki ujęto na koncie 902-1-75095-4100, zamiast na koncie 902-1-75095-3030,
  - c) w ewidencji księgowej konta 901-1-60014-2320-1 pod datą 13, zamiast 15 kwietnia 2013 r. ujęto wpływ dotacji w kwocie 2 092,00 zł, czym naruszono art. 24 ust. 1 w zw. z ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą: Zastępca Skarbnika (pkt a, pkt b) oraz Podinspektor Referatu Finansowego (pkt c), a z nadzoru Skarbnik – str. 131, 135 i 169 protokołu kontroli.
4. Wskutek pomyłki wydatki w łącznej kwocie 4 124,00 zł w 2013 r. poniesione na utrzymania dróg gminnych sklasyfikowano w rozdziale 60014 Drogi publiczne powiatowe, zamiast w rozdziale 60016 Drogi publiczne gminne, co było niezgodne z zasadą klasyfikowania tego rodzaju wydatków, określoną § 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przy-

chodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38 poz. 207 z późn. zm.), za co odpowiedzialność Zastępca Skarbnika, a z nadzoru Skarbnik – str. 169 i 170 protokołu kontroli.

5. Pomimo wystąpienia na koniec 2013 r. zobowiązań wymagalnych w Urzędzie Gminy i Miasta nie prowadzono ich ewidencji, niezbędnej dla celów sprawozdawczych, co było niezgodne z § 16 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 289). Brak ewidencji ww. zobowiązań i błąd pracownika spowodowały, że w kwartalnym sprawozdaniu o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2013 r., sporządzonym w dniu 4 lutego 2014 r. nie wykazano zobowiązań wymagalnych w łącznej kwocie 3 095,08 zł, czym naruszono zasadę określoną § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247 z późn. zm.), zgodnie z którą ww. sprawozdania należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą odpowiednio Zastępca Skarbnika, a z nadzoru Skarbnik oraz Burmistrz – str. 46 i 47 protokołu kontroli.
6. Z powodu błędnej interpretacji obowiązujących przepisów skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowy wykazano w rocznych sprawozdaniach: Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego i Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy sporządzonych za lata 2012 i 2013 niezgodnie z danymi wynikającymi z treści ww. decyzji:
  - a) w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych za rok 2012 odpowiednio w dniach 21 i 11 lutego 2013 r. w części dotyczącej rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności, zwolnienia z obowiązku pobrania, ograniczenia poboru skutek finansowy rozłożenia na raty zaległości w podatku od nieruchomości wykazano w kwocie 396,00 zł, zamiast w wysokości 0,00 zł;

b) w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym z datą 31 grudnia 2013 r. za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2013 r. w dziale 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem, w rozdziale 75616 Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych i w § 0910 Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat, w części sprawozdania dotyczącej umorzenia zaległości podatkowych nie wykazano skutków finansowych decyzji z dnia 29 kwietnia 2013 r. (FP.MD.3120.U.1.2013) w sprawie umorzenia odsetek w podatku od nieruchomości za lata 2010-2012 w kwocie 729,00 zł (wykazano 0,00 zł);

c) w ww. sprawozdaniu Rb-27S i sprawozdaniu Rb-PDP sporządzonym w dniu 4 lutego 2014 r. według stanu na koniec 2013 r. w części dotyczącej rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności, zwolnienia z obowiązku pobrania, ograniczenia poboru wykazano skutek finansowy rozłożenia na raty zaległości podatkowej w podatku od nieruchomości w kwocie 1 468,00 zł, zamiast w wysokości 1 440,00 zł, wynikającej z decyzji z dnia 29 kwietnia 2013 r. (FP.MD.3120.R.1.2013),

co było niezgodne odpowiednio z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) oraz § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a (pkt b) i b (pkt a, c) Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 39 do ww. rozporządzenia. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą Inspektor Referatu Finansowego, której powierzono obowiązki w zakresie ustalania wysokości skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy oraz przygotowania danych sprawozdawczych w powyższym zakresie, a z nadzoru Skarbnik oraz Burmistrz – str. 73 i 74 protokołu kontroli.

7. W zbiorczych kwartalnych sprawozdaniach Rb-Z o stanie należności według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2013 r. oraz I, II i III kwartału 2014 r., sporządzonych odpowiednio w dniach 4 lutego oraz 22 kwietnia, 25 lipca i 27 października 2014 r. wartość nominalną niewymagalnych (potencjalnych) zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec okresu sprawozdawczego (część B. Poręczenia i gwarancje, wiersz F1) wykazano w kwocie równej świadczeniu głównemu (kapitałowi) wynoszącemu 136 320,00 zł, z pomi-

nięciem kwoty świadczeń ubocznych (odsetek), pomimo iż poręczeniem z dnia 13 grudnia 2013 r. (01/55081399/2013) objęto zarówno ww. kwotę kredytu jak i między innymi odsetki umowne (których nie oszacowano). Powyższe świadczy o nieprzestrzeganiu zasady prezentowania we wskazanym sprawozdaniu danych rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, wynikającej z § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych w zw. z § 4 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik Nr 9 do ww. rozporządzenia. Projekt ww. sprawozdania sporządziła Skarbnik, a odpowiedzialność za wskazaną nieprawidłowość ponosi Burmistrz – str. 199-201 protokołu kontroli.

Wymienione wyżej nieprawidłowości nie wyczerpują wszystkich negatywnych ustaleń zawartych w protokole kontroli. Część z nich nie została ujęta w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym z uwagi na ich mniejszy ciężar gatunkowy.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości koniecznym jest bezwzględne przestrzeganie obowiązujących norm prawnych oraz podjęcie następujących działań:

I. W zakresie spraw organizacyjnych

1. Podjęcia działań zmierzających do zorganizowania prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego działalności kulturalnej w formie instytucji kultury – posiadającej osobowość prawną i prowadzącą samodzielną gospodarkę finansową.

II. W zakresie spraw finansowych oraz podatków i opłat

1. Ustalania wynagrodzeń należnych pracownikom Urzędu Gminy i Miasta zgodnie z przyjętymi do stosowania w jednostce uregulowaniami wewnętrznymi.
2. Ustalania i wypłacania diet należnych sołtysom zgodnie z zasadami ustanowionymi przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.
3. Przestrzegania obowiązku prowadzenia gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w sposób gwarantujący finansowanie jej wydatków z zachowaniem zasad obowiązujących w tym zakresie.

4. Zaniechania finansowania przez Gminę wydatków bieżących danego roku budżetowego z części oświatowej subwencji ogólnej otrzymanej z budżetu państwa z przeznaczeniem na wydatki jednostki w następnym roku budżetowym oraz finansowania deficytu budżetu jednostki z zachowaniem zasad określonych obowiązującymi przepisami prawa.
5. Terminowego regulowania zobowiązań wobec dostawców towarów i usług.
6. Prawidłowego ustalania wysokości dodatków mieszkaniowych, w szczególności poprzez właściwe ustalenie kwoty wydatków gospodarstwa mieszkaniowego poniesionych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego oraz kwoty wydatków poniesionych za zakup energii, stanowiących podstawę do wyliczenia ryczałtu na zakup opału.
7. Zaciągania pożyczek przeznaczonych na finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego wyłącznie po uzyskaniu opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie o możliwości jej spłaty.
8. Podejmowania czynności zmierzających do wszczęcia z urzędu postępowania podatkowego w celu wydania decyzji, ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego w przypadku niewywiązania się podatnika z ciążącego na nim obowiązku złożenia informacji lub deklaracji podatkowej określającej wysokość ww. zobowiązania.
9. Właściwego ustalania w wydanych decyzjach terminu wniesienia opłaty na zajęcie pasa drogowego.
10. Właściwego weryfikowania wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (w zakresie powierzchni użytków rolnych) i w konsekwencji prawidłowego ustalania kwoty rocznego limitu zwrotu podatku akcyzowego przysługującej poszczególnym producentom rolnym.

III. W zakresie gospodarki mieniem

1. Przestrzegania obowiązku określania w wykazach nieruchomości przeznaczonych do zbycia terminów do złożenia wniosków przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu tych nieruchomości.

2. Sporządzania i podawania do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę na czas oznaczony powyżej 3 miesięcy, zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie.

IV. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości

1. Określenia w dokumentacji opisującej przyjętą przez jednostkę politykę rachunkowości zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych i ich powiązania z kontami księgi głównej oraz wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych.
2. Przestrzegania obowiązku ewidencjonowania zmian w stanie środków trwałych w okresie sprawozdawczy, którego zmiana ta dotyczy.
3. Rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych, w szczególności w zakresie właściwego ewidencjonowania i dokumentowania operacji gospodarczych.
4. Prawidłowego klasyfikowania wydatków budżetowych.
5. Ewidencjonowania zobowiązań wymagalnych w celu zapewnienia możliwości prezentowania danych ich dotyczących w sporządzanych przez jednostkach sprawozdaniach.
6. Rzetelnego oraz prawidłowego pod względem merytorycznym wykazywania danych w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP dotyczących skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa – zgodnie z treścią dokumentów źródłowych, zaś w sprawozdaniach Rb-Z dotyczących wartości nominalnej niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń, z uwzględnieniem świadczeń ubocznych, o ile zostały objęte poręczeniem.

Wyrażam przekonanie, że przeprowadzone czynności kontrolne oraz powyższe wnioski przyczynią się do poprawy w zakresie gospodarowania środkami publicznymi.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Izby, za moim pośrednictwem, zastrzeżeń do wniosków pokontrolnych, dotyczących zarzutów naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie w niniejszym wystąpieniu w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia.

Stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o powiadomienie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

ZASTĘPCA PRZEWODNICY

Mieczysław Kus

Do wiadomości:

Pan Włodzimierz Szafran

Przewodniczący Rady Miejskiej w Ińsku